

HOE KAN EEN BIOBOER BIJDAGEN AAN
HET GROTE GEHEEL?

Werken aan biodiversiteit

Zowel de overheid als veel maatschappelijke organisaties werken aan biodiversiteit. In 2018 is het Deltaplan biodiversiteit van start gegaan. De landbouw speelt een centrale rol hierin. Wat drijft een biologische boer om aan biodiversiteit te werken?

TEKST FEITZE VAN DER HOEK & LEEN JANMAAT | FOTO SYTSE GERRITSMa

Ecologie is een van de pijlers van biologische landbouw. Een biologische boer maakt immers gebruik van natuurlijke processen en biedt ruimte voor natuur ofwel biodiversiteit. Hoe dit wordt ingevuld hangt af van het bedrijf zelf, maar vooral van de inbedding van het bedrijf in zijn omgeving. Veel biologische veehouders pachten of huren land van natuurorganisaties. Binnen de pachtovereenkomst zijn afspraken vastgelegd betreffende het beheer van de percelen. Dit varieert van soort bemesting tot maaidata.

Ook biodynamische melkveehouder

Sytse Gerritsma beheert natuurland, zijn bedrijf is gevestigd in Elahuizen in Friesland. Er worden 80 koeien gemolken op 70 hectare grasland. Hiervan is 12 hectare particulier natuurbeheer. Voor Sytse is het grote plaatje belangrijk. Zijn bedrijf is immers maar een postzegel in het grote geheel. Zodoende is hij op zoek naar een houdbaar systeem binnen zijn bedrijfsvoering. “Het mooie is dat juist door het laten van dingen je als bedrijf en als persoon kan groeien.” Hier haalt hij ook zijn

werkplezier uit en kracht vandaan. Deze manier van boeren zorgt voor vitale voeding maar ook niet onbelangrijk, voor een goed inkomen voor hemzelf en zijn gezin. In de visie van Sytse is biodiversiteit een gevolg is van het bedrijfssysteem. “Door deze werkwijze profiteer je als bedrijf van biodiversiteit. Daarnaast creëer ik een bedrijf waar een natuurlijk evenwicht is. Juist dit natuurlijke evenwicht is voor mij belangrijk in mijn bedrijfsvoering”.

Een biologische bedrijfsvoering biedt ruimte voor biodiversiteit. In specifieke weidegebieden is het beheer gericht op het beschermen en stimuleren van weidevogels. Dit vraagt specifieke maatregelen zoals moment van maaien en het beschermen van nesten tijdens het broedseizoen. De overleving van weidevogels hangt echter samen met beschikbaarheid van voedsel. Afhankelijk van het weer is er meer of minder voedsel beschikbaar (zie kader). Vanwege de droogte leidde dit in Friesland afgelopen jaar tot een slecht broedseizoen. Naast de droogte speelt ook nestpredatie een rol bij de slechte broedresultaten. ■

Foto Remy Remmerswaal

Grutto

Het voedsel van volwassen weidevogels bestaat voor zo'n 80 procent uit regenwormen. Regenwormen zijn niet zo voedzaam, vandaar dat vogels grote aantallen wormen moeten eten om voldoende voedingsstoffen binnen te krijgen. Ze zijn beweeglijk en zitten ook nog eens vol met grond. Regenwormen leven van organisch materiaal. Ondergronds zijn dit plantenwortels, afgestorven plantendelen of bodemorganische stof, bovengronds gebruiken ze het aanwezige strooisel. Vogels met een lange snavel, zoals grutto's en scholeksters zijn tastjagers. Ze prikken op goed geluk, zonder te kijken met hun snavels in de grond om regenwormen te pakken. Goudplevieren en Kievieten zijn zichtjagers. Ze hebben een korte snavel en grote ogen en pakken prooien die boven de grond komen. Naast regenwormen hebben weidevogels ook insecten op het menu staan.

Bron: Voedsel voor weidevogels

Workshops Biokennisweek 92 - Meerwaarde van de bioboer

Do 21 jan | 13.00 - 14.00 uur | Online
Met Leen Janmaat en Goaitske Iepema
In dit project worden de meerwaarden van biologische landbouw in beeld gebracht, obv beschikbare kennis en wetenschappelijke literatuur.

Kijk voor alle informatie op het Biokennis-katern vanaf pagina 21, of op www.bio-beurs.nl